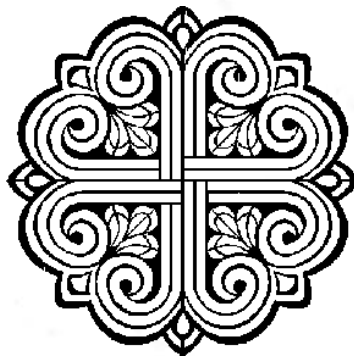
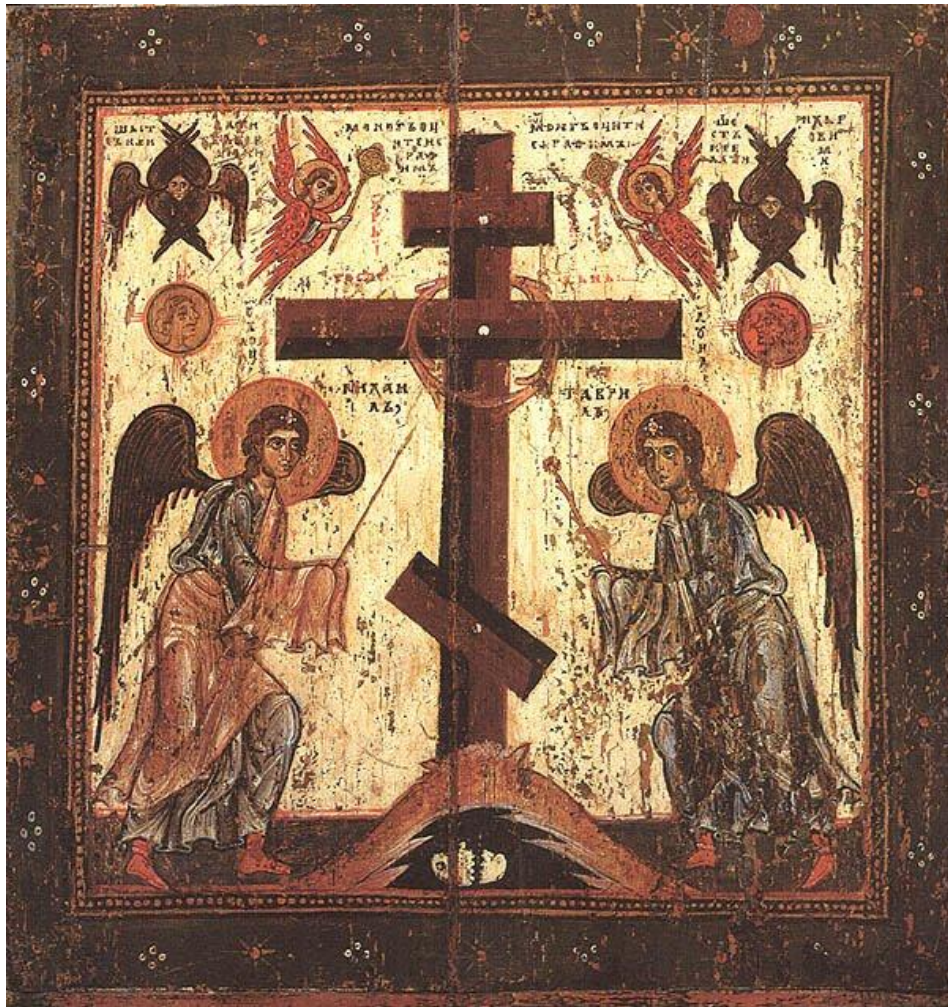

ΤΥΠΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

Άπό 4η έως 9η Άπριλίου
2021

Επιμέλεια
naxioimelistes.blogspot.gr

4. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ). Γεωργίου όσιου τοῦ ἐν Μαλαιῶ. Πλάτωνος τοῦ Στουδίτου καὶ Ζωσιμᾶ όσιῶν (ς΄ αἰ.), Θεωνᾶ Θεσσαλονίκης, Νικήτα ἱερομάρτυρος τοῦ νέου τοῦ ἐν Σέρραις (†1808). Ἦχος β΄, ἐωθινὸν ι΄ (Τ.Μ.Ε., Τριῶδιον §§38-40).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῶδιου 4, Δόξα, «Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν», Καὶ νῦν, «Παρθένε ἢ σκιά». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ὁ συμμαχήσας, Κύριε». Ἀπολυτίκια «Ὅτε κατήλθες», Δόξα, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθειγζαμένου σοι».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελον τοῦ σταυροῦ «Ὁρῶσά σε ἢ κτίσις», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Εἶδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θὰ τελεστοῦν δύο θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ τὸ ἀθεοτοκίον τοῦ ἤχου «*Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν*», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εἶτα κάθισμα τοῦ Τριωδίου «*Ἐν παραδείσῳ μὲν τὸ πρίν*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό· (εὐλογητάρια δὲν λέγονται). Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (ι΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ τροπάρια «*Τῆς μετανοίας*» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Τριωδίου μόνον μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ εἰς 8· πρῶτον ὁ εἰρμὸς δις «*Ὁ θειότατος προετύπωσεν*», εἶτα εἰς τὸ α΄ τροπάριον στίχος «*Δόξα τῇ ἁγία ἀναστάσει σου, Κύριε*», εἰς δὲ τὰ λοιπὰ «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*», Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ὡς εἰς τὸ Τριώδιον)· οὕτω ποιούμεν ἐν ἑκάστη ᾠδῇ. Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Τριωδίου κατὰ σειράν, «*Ὁ σταυρός σου, Κύριε, ἡγίασται*» κ.λπ.. Μετὰ τὴν ζ΄ ᾠδὴν, κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ («*πρόσειρμα*») εἰς τὸν τίμιον Σταυρὸν «*Ὁ θειότατος προετύπωσε*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*ὦ μήτερ παρθένε*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ι΄ ἀναστάσιμον «*Τιβεριάδος θάλασσα*», τὸ τοῦ σταυροῦ καὶ τὸ σταυροθεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προσόμοια τοῦ σταυροῦ 3 «*Ἐν φωναῖς ἀλαλάζωμεν*» κ.λπ. εἰς 4 —εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα—, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «*Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη (εἰς ἤχον δ΄ [αγια]), εἰς τὸ ἄσματικόν τρισάγιον τῆς ὁποίας γίνεται

Ἡ τελετὴ τῆς προσκυνήσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

Εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας πρὸ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἱ. βήματος σχηματίζεται ἰ. λιτανεία κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν· προη-

γούνται οἱ λαμπαδοῦχοι, ἀκολουθοῦν οἱ φέροντες τὰ ἐξαπτέρυγα, εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλοντες τὸ ἄσματικὸν «Ἅγιος ὁ Θεός» καὶ εἶτα οἱ μετὰ θυμιατῶν θυμιῶντες.

Ἐνῶ ψάλλεται τὸ ἄσματικόν, ὁ ἱερεὺς, ἐνδεδυμένος τὴν στολὴν αὐτοῦ, θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὸν τίμιον Σταυρὸν, κείμενον ἐπ' αὐτῆς ἐν ἠὺτρεπισμένῳ δίσκῳ μετ' ἀνθέων καὶ τριῶν ἀνημμένων κηρίων· εἶτα αἶρει τὸν δίσκον, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, στρέφεται περὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἁγ. Βήματος καὶ μετὰ τῆς ἰ. λιτανείας ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ πρὸ ἠὺτρεπισμένου τετραποδίου, ποιεῖ τρεῖς κύκλους περὶ αὐτὸ καὶ ἴσταται βλέπων πρὸς ἀνατολάς.

Πληρωθέντος τοῦ ἄσματικοῦ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· «*Σοφία, ὀρθοί*», θέτει τὸν δίσκον ἐπὶ τοῦ τετραποδίου καὶ λαβὼν τὸ θυμιατὸν καὶ θυμιῶν κύκλῳ τοῦ τετραποδίου σταυροειδῶς ψάλλει τὸ τροπάριον «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν. Εἶτα προσκυνεῖ τὸν τ. Σταυρὸν ψάλλων τὸν ὕμνον «*Τὸν σταυρόν σου προσκυνούμεν, δέσποτα, καὶ τὴν ἁγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν*», ὃν ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν. Εἶτα οἱ χοροὶ τὰ ἰδιόμελα «*Δεῦτε, πιστοί, τὸ ζωοποιόν*» κ.λπ., ἐνῶ προσέρχεται ὁ λαός, προσκυνεῖ τὸν τ. Σταυρὸν καὶ λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως ἄνθη. Τῆς προσκυνήσεως καὶ τῶν ἰδιομέλων πληρωθέντων, ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Σημειώσεις. Ὁ τ. Σταυρὸς τῆς τελετῆς παραμένει ἐν τῷ ἠὺτρεπισμένῳ δίσκῳ ἐπὶ τοῦ τετραποδίου εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ πρὸς προσκύνησιν ἄχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς παρούσης ἑβδομάδος, ὅτε μετὰ τὴν θ' ὥραν καὶ πρὸ τῆς προηγιασμένης γίνεται ἡ τελευταία προσκύνησις αὐτοῦ καὶ αἶρεται ἐν τῷ ἱερῷ βήματι.

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ὡς ἐξῆς.

Ἀντίφωνον α'

**Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε.
Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.**

Ἔδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀνέβης εἰς ὕψος, ἠχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἔδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, Κύριε.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Ἀντίφωνον β΄

Εἶδον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι, ἀλληλοῦια.

Προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν, πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς...

Ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν· ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποπόδιῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»

Καὶ ποιμανὸν αὐτοῦς καὶ ἔπαρον αὐτοῦς ἕως τοῦ αἰῶνος.

«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν». Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Ὅτε κατήλθεις», «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ,

κοντάκιον «*Τῆ ὑπερμάχῳ*». Ἀντὶ τρισαγίου, «*Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ Σταυροῦ. Ἀπόστολος: Κυρ. γ' νηστ., «*Ἔχοντες ἀρχιερέα μέγαν*» (Ἑβρ. δ' 14-ε' 6). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν*» (Μρ. η' 34-θ' 1).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*». Κοινωνικὸν «*Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλούια*». Ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «*Σῶσον, Κύριε*».

Τῆ αὐτῆ Κυριακῆ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «*Ὅτε κατῆλθες*», Δόξα, «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*»· κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ «*Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», κατανυκτικὰ 4 τοῦ β' ἤχου «*Ἥμαρτον εἰς σὲ σωτήρ*» κ.λπ. (ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 «*Κύριε, ὁ ἐπὶ σταυροῦ ἐκουσίως*» κ.λπ. καὶ ἐκ τοῦ Μηναιίου (Ἀπριλίου 5) ἕτερα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον τοῦ Μηναιίου. Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», μέγα προκείμενον «*Ἔδωκας κληρονομίαν*». Ἀπόστιχα, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· «*Νῦν ἀπολύεις*»· τρισαγίον κ.λπ., ὡς ἐσημειώθησαν τῆ Κυριακῆ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

5. Δευτέρα. Κλαυδίου, Νικηφόρου κ.λπ. μαρτύρων· Θεοδώρας ὁσίας τῆς ἐν Θεσσαλονίκη.

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 16 καὶ 22 Μαρτίου.

Εἶδησις. Σήμερον Δευτέρα, τῆ Τετάρτη καὶ τῆ Παρασκευῆ, εἰς τὴν α' ὥραν ἀντὶ τῶν στίχων «*Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον*» ψάλλομεν «*Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν*» τρίς. Σημειωτέον ὅτι ἐν ταῖς τρισὶ ταύταις ἡμέραις εἰς πάσας τὰς ὥρας λέγομεν κοντάκιον (χῦμα) μόνον τὸ τοῦ Σταυροῦ «*Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία*»· ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς μακαρισμούς.

Πολλαχοῦ εἴθισται (συμφώνως καὶ μὲ τὰς σχετικὰς ὁδηγίας τοῦ Τριωδίου) ἡ προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ τῆ μὲν Δευτέρα καὶ τῆ Τετάρτη νὰ γίνεται εἰς τὴν α' ὥραν, τῆ δὲ Παρασκευῆ νὰ γίνεται οὐχὶ ἐν τῇ α' ἀλλ' ἐν τῇ θ' ὥρᾳ, μεθ' ἣν αἶρεται ὁ τ. Σταυρὸς ἐν τῷ 1. βήματι.

6. Τρίτη. Εὐτυχίου πατριάρχου Κων/πόλεως (†582). Τῶν ἐν Περσίδι 120 μαρτύρων (†344-47).

Εἶδησις. Μετὰ τὰς συνήθεις ἀκολουθίας, εἰς τὸν ἑσπερινὸν δὲν ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναιίου ἀλλὰ μόνη ἡ τοῦ Τριωδίου, ἡ δὲ ἀκολουθία τῆς 7ης Ἀπριλίου καταλιμπάνεται (λεγομένη εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον σήμερον τὸ ἑσπέρας).

7. Τετάρτη. Καλλιοπίου καὶ Ἀκυλίνης μαρτύρων (†304). Γεωργίου ὁσίου ἐπισκ. Μυτιλήνης (9^α αἰ.). Σάββα ὁσίου τοῦ ἐν Καλύμνῳ (†1948).

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Εἰς τὸν ὄρθρον ψάλλεται μόνη ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου, ἄνευ δηλονότι τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μηναιίου· εἰς ἐκάστην ᾠδὴν τοῦ ἐννεαοδίου κανόνος τοῦ Σταυροῦ λέγονται πρὸ τῶν τροπαρίων οἱ εἰρμοὶ αὐτοῦ (κατὰ τὸ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· βλέπε ἐν τῷ Ὁρολογίῳ εἰς τὸν κανόνα τῶν Οἴκων τοῦ τιμίου Σταυροῦ)· μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν τὸ κοντάκιον «Οὐκέτι φλογίνη ρομφαία» μετὰ τοῦ οἴκου «Τρεῖς σταυροὺς ἐπήξατο», τὸ συναξάριον, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» –εἰς στίχους 10– ψάλλομεν τὰ δύο ἰδιόμελα τῆς σειρᾶς (τοῦ Τριωδίου) «Ἡ τῶν ἀγαθῶν πρόξενος» καὶ «Οἱ ἐν κρυπτῷ ἀρετὰς ἐργαζόμενοι», τὸ μαρτυρικὸν «Ἀκορέστῳ διαθέσει», τὰ 3 προσόμοια τοῦ σταυροῦ καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναιίου (8 Ἀπρ.) εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος τῆ οὐσία» (τοῦ Τριωδίου). Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῆς προηγιασμένης, ἐν ἧ μετὰ τὰς δεήσεις ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων λέγονται ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς μεγάλης Τετάρτης καὶ τὰ διακονικὰ τῶν «φωτιζομένων» «Ὅσοι πρὸς τὸ φῶτισμα».

8. Πέμπτη. Ἀγάβου, Ῥούφου, Φλέγοντος, Ἑρμοῦ κ.λπ. ἀποστόλων. Κελεστίνου Ῥώμης (†432), Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Κῶ (†1669).

Εἶδησις. Μετὰ τὰς συνήθεις ἀκολουθίας, εἰς τὸν ἑσπερινὸν ψάλλονται 3 ἑσπέρια τοῦ Τριωδίου καὶ 3 τοῦ Μηναιίου (9 Ἀπριλίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον. Τὸ ἑσπέρας εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον, ἐνθα λέγονται κανόνες, [μαζὶ μὲ τὸν κανόνα τοῦ θεοτοκαρίου] λέγεται καὶ ὁ κανὼν τοῦ Μηναιίου (9 Ἀπριλίου), διότι θὰ παραλειφθῆ αὔριον εἰς τὸν ὄρθρον· μετὰ τοὺς κανόνας ὁμως λέγονται μόνον τὰ προσόμοια τῆς Θεοτόκου, διότι τὰ τοῦ Μηναιίου ἐψάλησαν εἰς τὸν ἑσπερινόν.

9. Παρασκευή. Εὐψυχίου μάρτυρος (†362). Βαδίου ιερομάρτυρος, τῶν ἐν Περσίδι μαρτύρων (†364).

Τῆ Παρασκευῆ πρωί. Ὁ ὄρθρος θὰ ψαλῆ ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριωδίῳ, ἄνευ τοῦ Μηναιίου· μετὰ τὰ δύο σταυρώσιμα καθίσματα τῆς α΄ στιχολογίας (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, Παρασκευὴ πρωί, ἤχος β΄) ψάλλεται μετὰ στίχου «*Θαυμαστός ὁ Θεός*» τὸ μαρτυρικὸν καθίσμα «*Ἐπὶ τὴν πέτραν*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον «*Ἵπερδεδοξασμένη ὑπάρχεις*»· μετὰ τὴν ζ΄ ᾠδὴν τοῦ ἐν τῷ Τριωδίῳ κανόνος τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ «*Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία*» καὶ εἶτα τὸ συναξάριον τοῦ Μηναιίου, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως. Εἰς τὴν α΄ ὥραν δὲν γίνεται προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ὡς προεσημειώθη. Εἰς τὸ τέλος τῶν μακαρισμῶν, μετὰ τὴν εὐχὴν «*Παναγία Τριάς τὸ ὁμοούσιον κράτος*» ὁ ἱερεὺς ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου ἀπὸ τῆς Κυριακῆς εὐρίσκεται ὁ τ. Σταυρός, θυμιᾷ τρεῖς καὶ ποιήσας τρεῖς μεγάλας μετανοίας ἀσπάζεται τὸν τ. Σταυρόν, ψαλλομένου τοῦ ὕμνου «*Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν*» γ΄ καὶ τοῦ ἰδιομέλου «*Δεῦτε, πιστοί*» (ζήτησι τῆ προλαβούση Κυριακῆ εἰς τὴν τελετὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως), καὶ γίνεται κατὰ τάξιν ἡ προσκύνησις αὐτοῦ· εἶτα ὁ ἱερεὺς αἶρει τὸν δίσκον, ἐφ΄ οὗ ὁ τ. Σταυρός, καὶ θέτων αὐτὸν ἐπὶ κεφαλῆς εἰσέρχεται διὰ τῶν βημοθύρων εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα καὶ ἀποθέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἀγ. τραπέζης· εἶτα ἡ (μικρὰ) ἀπόλυσις.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀπὸ τοῦ στίχου «*Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς*» τὸ ἰδιόμελον «*Τοῖς πάθεσι δουλώσας*» (δίσ), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ β΄ ἤχου «*Οἱ τὴν ἐπίγειον ἀπόλαυσιν*» κ.λπ. (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναιίου (10 Ἀπριλίου) εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου «*Οἶμοι, οἶον ἀγῶνα*», Καὶ νῦν, «*Παρῆλθεν ἡ σκιά*»· εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «*Κατευθυνθήτω*», καὶ καθεξῆς ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας. Οἱ δ΄ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ἐκφωνεῖται, ὡς εἴθισται, ἡ δ΄ στάσις τοῦ ἀκαθίστου «*Τεῖχος εἶ τῶν παρθένων*», εἰς ἣν συναπτεται καὶ ὁ α΄ οἶκος (μόνον) «*Ἄγγελος πρωτοστάτης*». Κοντάκιον «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*». Πάντα τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α΄ χαιρετισμῶν (ἀλλ΄ ἄνευ Εὐαγγελίου).

10. Σάββατον δ' τῶν νηστειῶν. Τερεντίου, Πομπηίου, Μαξίμου, Ἐπαμεινώνδου, Μιλτιάδου καὶ ἐτέρων 35 μαρτύρων (γ' αἰ.). Γρηγορίου Ε' ΚΠόλεως ἱερομάρτυρος († Πάσχα 4 Ἀπριλίου 1821).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετ' Ἀλληλούια κατὰ τὸν τύπον τοῦ β' Σαββάτου τῶν νηστειῶν, ἀλλὰ στιχηρά, καθίσματα, νεκρώσιμα κ.λπ. λέγονται τὰ τοῦ β' ἤχου (ἐκ τῶν ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου). Οὕτως εἰς τὴν α' στιχολογίαν ψάλλονται τὰ ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου μαρτυρικὰ τοῦ β' ἤχου «Ὁ φαιδρόνας» καὶ «Ἀθλοφόροι Κυρίου», ἀλλ' ὡς 3ον ἀντὶ τοῦ ἐν τισιν ἐκδόσεσιν ὑπάρχοντος «Ἀπόστολοι, μάρτυρες» (ὃ περ ψάλλεται ὡς ἀπολυτίκιον) λέγεται τὸ παρόν (ἤχος β').

«Σὲ τὸν περιβάλλοντα τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις | ἔχοντες οἱ ἅγιοι περιβολὴν ἐν τῷ κόσμῳ | τὰς βασάνους τῶν ἀνόμων ὑπέμειναν | καὶ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων κατήργησαν· | αὐτῶν ταῖς ἰκεσίαις καὶ ἡμᾶς ἐλευθέρωσον | τοῦ ἀοράτου ἐχθροῦ, σωτήρ, | καὶ σῶσον ἡμᾶς».

Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Ἡ μνήμη τῶν κεκοιμημένων», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν» (Ὡρολ., εἰς τὰ ἀναστάσιμα ἀπολυτίκια). Μετὰ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια (καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων) τὸ σύνηθες νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α' ἤχου «Ἀνάπαυσον, σωτήρ ἡμῶν» κ.λπ.. Ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου καὶ τὰ τετραῶδια τοῦ Τριωδίου. Ἀφ' ς' ᾠδῆς τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἁγίων» καὶ τὸ συναξάριον. Εἰς τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ εἰρμὸς τῆς η' ᾠδῆς τοῦ β' τετραωδίου «Γῆ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ»· «Τὴν τιμιωτέραν», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ β' τετραωδίου «Μεγαλύνομεν πάντες» καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστί». (Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου δῖς.) Ἐξαποστειλάριον τὸ νεκρώσιμον τοῦ Σαββάτου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ. Εἰς τοὺς αἶνους καὶ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου (ἤχος β'). Ἀπολυτίκια τοῦ Σαββάτου «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε», Καὶ νῦν, «Μήτηρ ἁγία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἄπαντα ὡς προεγράφησαν εἰς τὸ β' Σάβ. τῶν νηστειῶν. Ἀναγνώσματα: Σαββάτου δ' ἐβδομάδος νηστειῶν (Ἐβρ. ς' 9-12· Μρ. ζ' 31-37).

Σημείωσις. Ἐνθα τιμᾶται ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Ε΄, τῇ μὲν Παρασκευῇ εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς προηγιασμένης συμπάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ κατὰ τὰς συναφεῖς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (9ῆ Μαρτίου, §13)· τῷ δὲ Σαββάτῳ πρωί, καταλιμπανομένου τοῦ Τριῳδίου, ψάλλεται μόνῃ ἢ ἐόρτιος ἀκολουθία τοῦ ἱεράρχου εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τῆς λειτουργίας τοῦ Χρυσοστόμου, ἐν ᾗ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου (13ῆς Νοεμβρίου)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

